

Háromfajta házat épít Szeged-környéken a Nép- és Családvédelmi Alap

(A Délmagyarország munkatársától) Beszámoltunk már arról, hogy a tavasz beköszöntésével az Országos Nép- és Családvédelmi Alap felügyelősége nagyarányú építkezéseket kezd meg az egész országban. A terv szerint áprilisban részben befejezik, részben pedig megkezdik 5000 családi ház építését az ország néhány vidékén. Legtöbb ház a Szegedtől Békéscsabáig húzódó területen, a „viharsarokban” épül. Szeged közvetlen környékére 50 egyszobás, vagy kétszobás kis családi ház jut, amelyet az építkezések befejezése után átadnak a sokgyermekes, szegénysorsú családoknak.

Érdekes megvizsgálni ezeket a háztervezéseket és az ezzel összefüggő költségvetési táblázatokat, amely pontosan leírja és meghatározza, hogy milyen lesz egy-egy ilyen új családi ház?

A szociális felügyelőség háromféle házat tervezett: úgynevezett dróveszt házat, falusi parasztházat és városi munkásházat. Az első

kategóriába tartozó házak épültek és épülnek még most is a szeged-környéki árvízszújtotta területen. Ennek a háznak alapterülete 48 négyzetméter, a kétszobás 57 négyzetméter, költsége pedig 2400, illetőleg 3000 pengő. A falusi parasztház 75 négyzetméterre épül 3600 pengős költséggel. A városi munkásházak ikerépületek. Ilyen házak épültek a Horthy-telepen. Az ikerházak alapterülete 64 négyzetméter, felépítési költségük 5000 pengő. Mindegyik típusnál igen nagy gondot fordított az egészségügyi követelményekre, tiszta, szellős, napos, épületek, nedvesség ellen jól szigetelt fundamentummal, melegtartó falakkal. A padlózati rothadásmentes, a jó világítást és a szellőzést nagy ablakok biztosítják. Minden háznál külön mosófülkét is építenek olyan helyeken, ahol az ikerházak mellé nem építik fel az „ikermelléképületeket”, amelyek minden szükséges mellékhelyiséget, mosókonyhát, kamrákat magukban foglalnak.

A Duna—Tisza csatorna szegedi betorkolása

(A Délmagyarország munkatársától) A Duna—Tisza csatornával — a Vedres-féle terv után először — a földművelésügyi minisztérium 1905. évi kiadásában megjelent könyv foglalkozott. A nagyszabású mű minden vonatkozásban felöleli a csatorna kérdését. Egyetlen hibája volt, hogy a Szeged javára kimutatható számszerűségét dacára nem Szegedet tartja a legalkalmasabb betorkolási helynek.

Hieronymi kereskedelmi miniszter 1904. évben a csongrádi betorkolás mellett döntött. Szeged érdekében Lázár György polgármester emlékiratot készített és juttatott el a miniszterhez, de Hieronymi hajthatatlan maradt. Lázár polgármester a csatornát a Duna—Tisza-közének legnépesebb vidékein kívánta átvonultatni: Domsód, Kunszentmiklós, Szabadszállás, Fülöpszállás, Kiskőrös, Soltvadkert, Kiskunmajsa és Kiskundorozsma érintésével Szegednél torkolna a Tiszába.

A miniszter röviddel ezután bekövetkezett halálával a csatorna hosszabb időre lekerült a napirendről.

1931-ben új fázisába jutott a csatorna kérdés. A Szolnokon tartott konferenciát igen népes országos értekezlet követte, melyet Kenéz Béla a csatorna országos bizottságának akkori elnöke hívott össze s ezen a szolnoki bekapcsolás jutott előtérbe. Ezen az értekezleten Szeged városát Berzenczey Domokos műszaki főtanácsos képviselte és erőiesen vitatta Szeged elsőbbségét, kifejtve, hogy Szolnok a Dunához, illetve a fővárosához való közelsége folytán nem alkalmas a betorkolásra s így elkészítése nem szolgál országos érdeket.

A szolnoki értekezletet megelőzően és követően Szolnok és Csongrád állandóan felszínen tartották a csatorna kérdést. Külön említést érdemel Csongrád vármegye alispánjának teljesítménye, aki egész kötetet bocsátott a nagy nyilvánosság elé, melynek minden betűjével küzdött a csongrádi betorkolásért, amely a várost — szerinte felvirágoztatná.

Szegeden a két város küzdelmének idején hivatalos helyről csak a kereskedelmi és iparkamara részéről történt megmozdulás. Néhai Somogyi Szilveszter polgármester távol kívánt maradni a harctól.

A két város harcában papíron Csongrád lett a győztes. Néhai Sajó Elemér földművelésügyi miniszteri tanácsos, a vízügyek és a csatorna kiváló szakismerője személyesen közölte a szegedi betorkolás propagálóiival, hogy felsőbb helyen a csatorna sorsát eldöntötték, mely Szeged és Szolnok között Csongrád fölött jut betorkolóhelyhez. A kivitelezésből azonban nem lett semmi.

A csatorna szegedi betorkolása most újból aktuális. Szeged város hatósága már lépéseket tett abba az irányba, hogy Szegeden legyen a betorkolás. Ezt a megoldást a kereskedelmi szempontokon kívül az árvízveszély végleges elhárításának országos érdeke ma különösen parancsolólag teszi szükségessé.

Hogyan történik a házasság előtti kötelező orvosi vizsgálat

A tisztí főorvosi hivatal felvilágosításai

(A Délmagyarország munkatársától) Vitéz dr. Tóth Béla tisztí főorvos a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén bejelentette, hogy hivatalában minden zavaró körülmény nélkül rendben folyik a miniszteri rendelet kihirdetése óta a házasság előtti kötelező orvosi vizsgálat. Eddig mintegy 40 házasságlandó fél kért tisztí főorvosi igazolványt azért, hogy házasságát megkötthesse. A jelentkezések legnagyobb részének ki lehetett adni az orvosi igazolványt.

A kötelező orvosi vizsgálatról a nagyközönség csak azt tudja, hogy február elsején lépett életbe az erre vonatkozó rendelkezés s talán még azt, hogy mennyibe kerül a tisztí főorvosi igazolvány kiállítás díja. Hogy azonban miképpen folyik le, mi a hivatalos útja a technikai lebonyolítása ennek a munkának, arról talán sejtelmek sincs. Erre vonatkozólag a tisztí főorvosi hivatalban a következőket mondták el nekünk:

A cél: megmenteni az utódokat...

A házasság előtti kötelező orvosi vizsgálat célja — mondták nekünk — erős és életképes, egészséges utódok biztosítása. A statisztikai adatok azt a szomorú tény igazolják, hogy Magyarországon a házasságoknak több mint 10 százaléka gyermektelen és több mint 18 százaléka beteg utódokat hoz életre. Ez 28—30 százalékos kiesést jelent a jövő nemzedék kialakulása tekintetében. A gyermekszületek elmaradásának igen sokrétű oka van, többek között a tagadhatatlan szociális vonatkozású ok is. De igen jelentős mértékben tekintetbe jön az is, hogy a házasságot kötött szülők egyike, vagy mindkettője beteg. S ha az ilyen házasságból születnek is utódok, azok túlnyomó többségben halva jönnek a világra, vagy testi hibával, nyomorékon, betegesen születnek meg börtalmas és szerencsétlen áldozataiként a vérébajnak. Ezért igen fontos, hogy házasságkötés előtt ez a betegség, valamint a tüdőbaj, a gyengeelméjűség és egyéb örökölt fertőző betegségek ismertté váljanak a hatóságok előtt is azoknál az egyéneknél, akik házasságot kötnek. Ha lehetséges, ha van még segítség, akkor ezeket a házasságlandó feleket gyógyíttják s gyógyulás után adják ki az igazolványt, amely lehetővé teszi számukra a házasságot. Ha nincs segítség, akkor mindkét félnek legfőbb érdeke, hogy a házasság ne jöjjön létre, mert esetleg nemcsak két embert tesz szerencsétlenné,

A vizsgálat a fertőző gümőkór és a fertőző nemibetegségekre ter-

jed ki. Megkönnyíti a vizsgálat munkáját, hogy e két betegség elleni védekezést már korábban szabályozta egy külön törvény. A törvény értelmében ugyanis, aki gümőkór, vagy fertőző nemibetegséggyanus, az köteles magát orvosai gyógykezelésére bízni. Így azután a munkának ellenőrző része bizonyos könnyebbséget kap ennek a törvénynek végrehajtása által.

Az adatok felvétele a tisztí főorvosi hivatalban

A házasság előtti kötelező orvosi vizsgálatot a rendelkezés értelmében a tisztí főorvosi hivatalnak kell végeznie. A tisztí főorvosi hivatalban először az általános egészségügyi állapot megállapításához szükséges adatokra vonatkozóan hallgatják ki a jelentkező házasságlandó felet. A kihallgatásról jegyzőkönyvet vesznek fel. A jegyzőkönyv felvétele előtt figyelmeztetik a házasságlandót, hogy a házassági törvény értelmében azt, aki az orvosi bizonyítvány megszerzése érdekében lényeges kérdésben tudva és akarva hamis adatokat mond be, vagy valakit elhallgat, az vétéséget követ el és egy esztendőig tartó fogházzal büntethető.

Röntgen- és vérérvizsgálat

Az adatok felvétele után következik az orvosi vizsgálat, amelynek megállapításaitól függ, hogy a házasságlandó fél megkaphatja-e a házasságkötéshez engedélyt adó hivatalos orvosi bizonyítványt. Röntgen-vizsgálat, vérérvizsgálat egészíti ki az általános egészségi állapot megállapítása érdekében elvégzett orvosi vizsgálatot: a vérérvizsgálat eredményének kimutatása után kaphatja csak meg kedvező eredmény esetén a házasságlandó a bizonyítványt arról, hogy egészséges. A vérérvizsgálat anyagának megvizsgálása természetesen nem történhetik azonnal: egy-két napot igénybevesz, míg a vért megvizsgálják megfelelő orvoslaboratóriumi eljárásokkal.

Felmentés adható...

A tisztí főorvos a miniszteri rendelkezés értelmében mellőzheti a vizsgálatot akkor, ha a házasságlandó nő a belügyminiszter által arra feljogosított orvosnak 30 napnál nem régebbi keletű bizonyítvá-

BELVÁROSI MOZI

Szombattól hétfőig

A MUMIA BOSSZUJA

A megdöbbentő titokzatos kalandok filmje.

Két kalandvágyó ifjú és egy gyönyörű nő kalandjai Egyiptom misztikus földjén. A megmagyarázhatatlan rejtélyek idegtépő filmje.

Főszereplők:

DICK FORAN
és
PEGGY MORAN
HIRADÓ

Köznapi 5, 7, 9
Vasárnap 3, 5, 7, 9

Korzóban

Ma, a nagy francia film!

JEAN GABIN

JULES BERRY és ARLETTY
főszereplésével

MIRE MEGVIRRAD

SZÉCHENYI MOZI

Ma 5, 7 9 órakor!
Budapesttel egyidőben!

CSAK NÉVLEG

Három ember regénye

CAROLE LOMBARD

Az asszony, akinek szíve van,
de nincs joga

KAY FRANCIS

A másik asszony, akinek joga van,
de nincs szíve

CARY GRANT

A férfi, aki csak a szívére hallgat

VILÁGSIKER!

Azonkívül

Legújabb UFA-HIRADÓ